

Posebni uslovi za osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života

UVODNE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovi Posebni uslovi za osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života (u daljem tekstu: Posebni uslovi) sastavni su deo ugovora o osiguranju života koji ugovarač osiguranja zaključi sa društvom za osiguranje (u daljem tekstu: osiguravač).
- (2) Ovim Posebnim uslovima regulišu se odnosi između ugovarača i osiguravača po ugovorenim oblicima osiguranja za slučaj:
  - 1) smrti usled nesrećnog slučaja;
  - 2) trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) usled nesrećnog slučaja (nezgode);
  - 3) osiguranikovog boravka u bolnici na lečenju usled nesrećnog slučaja (dnevna naknada).
- (3) Uz ugovorene oblike osiguranja navedene u prethodnom stavu ovog člana ovih Posebnih uslovima mogu se ugovoriti dodatna pokrića za slučaj nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode (u daljem tekstu: saobraćajna nezgoda) i to:
  - 1) smrti usled saobraćajne nezgode;
  - 2) trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) kao posledice saobraćajne nezgode;
  - 3) osiguranikovog boravka u bolnici na lečenju nastalog kao posledice saobraćajne nezgode (dnevna naknada).
- (4) Trajni gubitak opšte radne sposobnosti (invaliditeta) se može ugovoriti sa progresivnim načinom obračuna isplate osigurane sume (u daljem tekstu: progresivni invaliditet) u skladu sa članom 7. stav (1) tačka 9. i članom 7. stav (2) ovih Posebnih uslova što mora biti naznačeno na polisi osiguranja.
- (5) Pojedini izrazi u ovim Posebnim uslovima imaju sledeća značenja:
  - „**osiguravač**” - akcionarsko društvo koje se ugovorom o osiguranju obavezuje da, ako se ostvari osigurani slučaj, isplati korisniku osiguranja ugovorenu osiguranu sumu, odnosno naknadu;
  - „**ponudač**” - lice koje želi da zaključi ugovor o osiguranju i u tu svrhu podnosi pismenu ponudu osiguravaču;
  - „**ugovarač osiguranja**” - lice koje zaključuje ugovor o osiguranju sa osiguravačem;
  - „**osiguranik**” - lice od čije smrti, gubitka opšte radne sposobnosti ili boravka u bolnici zavisi isplata ugovorene osigurane sume, odnosno naknade;
  - „**korisnik**” - lice u čiju se korist zaključuje ugovor o osiguranju;
  - „**ponuda**” - predlog za zaključenje ugovora o osiguranju učinjen osiguravaču;
  - „**polisa**” - isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
  - „**premija**” - iznos koji je ugovarač osiguranja dužan platiti po zaključenom ugovoru o osiguranju;
  - „**osigurana suma**” - ugovoreni iznos koji je osiguravač dužan isplatiti kada nastupi osigurani slučaj;
  - „**motorno vozilo**” - vozilo koje se pokreće snagom sopstvenog motora, a koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i osposobljeno za prevoz lica ili stvari, za obavljanje radova, ili za vuču priključnog vozila, osim šinskih vozila;
  - „**pristupna starost**” - razlika između kalendarske godine u kojoj počinje osiguranje i godine rođenja osiguranika.
  - „**Tabela invaliditeta**” - tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života, koja čini sastavni deo ovih posebnih uslova.

OPŠTE ODREDBE

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 2.

- (1) Osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) prema ovim Posebnim uslovima može se zaključiti isključivo ukoliko je zaključeno osiguranje života prema Opštim uslovima za osiguranje života.
- (2) Ukoliko se za ugovoreno osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) zaključuje posebna polisa, ali ono nije obuhvaćeno polisom osiguranja života, u tom slučaju se osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) može ugovoriti samo na punu godinu osiguranja.

Sposobnost za osiguranje

Član 3.

- (1) Po ovim Posebnim uslovima mogu se osigurati lica od 14 godina do 70 godina pristupne starosti.
- (2) Za punovažnost osiguranja za slučaj smrti maloletnika i lica lišenog poslovne sposobnosti starijeg od četrnaest godina potrebna je pismena saglasnost njegovog zakonskog zastupnika, kao i pismena saglasnost svakog osiguranog lica.

- (3) Istek osiguranja predviđen je Opštim uslovima za osiguranje života.
- (4) Lica čija je opšta radna sposobnost umanjena usled neke teže bolesti, težih telesnih mana ili nedostataka, mogu se osigurati uz naplatu povišene premije.
- (5) Ništavo je osiguranje za slučaj smrti trećeg lica mlađeg od četrnaest godina, lica potpuno lišenog poslovne sposobnosti i duševno bolesnog lica.
- (6) Osiguranje ne može biti zaključeno na period u kome je istek osiguranja u godini nakon kalendarske godine u kojoj osiguranik navršava sedamdeset pet godina starosti.

Pojam nesrećnog slučaja

Član 4.

- (1) Nesrećnim slučajem u smislu ovih Posebnih uslova smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji, delujući uglavnom spolja i naglo na telo osiguranika, ima za posledicu njegovu smrt, odnosno potpuni ili delimični invaliditet ili osiguranikov boravak u bolnici.
  - (2) U smislu prethodnog stava smatraju se nesrećnim slučajem naročito sledeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, survavanje, ranjavanje oružjem, raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijama, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje i ubod insekta, izuzev ako je takvim ubodom prouzrokovana kakva infektivna bolest.
  - (3) Kao nesrećni slučaj smatra se i sledeće:
    - 1) trovanje hemijskim agensima,
    - 2) infekcija povrede prouzrokovane nesrećnim slučajem;
    - 3) trovanje usled udisanja gasova ili otrovnih para,
    - 4) opekotine vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tečnostima ili parom, kiselinama, bazama i sl.;
    - 5) davljenje i utopljenje;
    - 6) gušenje ili ugušenje usled zatrpavanja zemljom, peskom i sl., kao i usled udisanja para i gasova
    - 7) iščašenje, prsnuće zglobnih veza, prelom zdravih kostiju koji nastane usled naglih telesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim spoljašnjim događajem, a ukoliko je to neposredno nakon povrede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi;
    - 8) delovanje svetlosti, sunčanih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako je osiguranik bio izložen neposredno usled jednog pre toga nastalog nesrećnog slučaja, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao sprečiti, ili je bio izložen takvom delovanju pri spasavanju ljudskog života;
    - 9) delovanje rendgenskog i radioaktivnog zračenja, ako ono nastupi naglo i iznenada, osim profesionalnih oboljenja.
  - (4) Saobraćajna nezgoda u smislu ovih posebnih uslova predstavlja nezgodu na putu u kojoj je učestvovalo najmanje jedno motorno vozilo u pokretu i u kojoj je poginulo ili povređeno jedno lice ili više njih. Osiguravač priznaje osigurani slučaj ukoliko je saobraćajna nezgoda nastala dok se osiguranik nalazio u motornom vozilu, bilo kao lice koje upravlja motornim vozilom ili kao putnik u motornom vozilu, odnosno prilikom ulaska osiguranika u motorno vozilo ili izlaska iz motornog vozila, kao i ukoliko je osiguranik učestvovao u saobraćaju u svojstvu pešaka.
- (5) Naročito se ne smatraju nesrećnim slučajem u smislu ovih Posebnih uslova:
- 1) sve zarazne, profesionalne i ostale bolesti, kao i posledice psihičkih uticaja;
  - 2) trbušne kile, kile na pupku, vodene i ostale kile, osim onih koje nastanu usled direktnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim delovanjem spoljašnje mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon povrede utvrđena traumatska hernija kod koje je klinički pored hernije utvrđena povreda mekih delova trbušnog zida u tom području;
  - 3) infekcije i oboljenja koja nastanu usled raznih oblika alergija, rezanja ili kidanja žuljeva i drugih izraslina tvrde kože;
  - 4) anafilaktički šok, osim ako nastupi pri lečenju zbog nastalog nesrećnog slučaja;
  - 5) hernija intervertebralnog diskusa, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinija, išijalgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promene slabinsko-krstačne regije označene analognim terminima;
  - 6) odlepljenje mrežnjače (ablatio retinae), ukoliko nije nastala kao direktna povreda zdravog oka, bolnički dijagnostifikovana;
  - 7) posledice koje nastanu kod osiguranika usled delirijum tremensa i delovanja droga;
  - 8) posledice medicinskih, naročito operativnih zahvata koji se preduzimaju radi lečenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posledica došlo usled dokazane greške medicinskog osoblja (viti-um artis);
  - 9) patološke promene kostiju i patološke epifiziolize;
  - 10) sistemske neuro muskularne bolesti i endokrine bolesti;
  - 11) nesrećni slučaj kao posledica srčanog udara (infarkta) ili moždane kapi;

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 5.

- (1) Ako je osiguranje nezgode zaključeno istom polisom sa osiguranjem života tada je trajanje ugovora određeno prema Opštim uslovima za osiguranje života.
- (2) Ako se za ugovoreno osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) u skladu sa članom 2. stav (2) ovih posebnih uslova zaključuje posebna polisa osiguranja, tada se tom polisom određuje trajanje osiguranja, pri čemu trajanje osiguranja od nezgode ne može biti duže od preostalog trajanja osiguranja života izraženog u celim godinama od momenta ugovaranja osiguranja od nezgode.

Početak i prestanak obaveze osiguravača

Član 6.

- (1) Obaveza osiguravača da isplati ugovorenu osiguranu sumu, odnosno naknadu, ukoliko je ovo osiguranje zaključeno ili obnovljeno istovremeno sa osiguranjem života, počinje u 24,00 časova onoga dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ako je do toga dana plaćena prva ugovorena premija.
- (2) Ako prva ugovorena premije nije plaćena do dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, obaveza osiguravača počinje u 24,00 časova kada je prva ugovorena premije plaćena u celosti.
- (3) Obaveza osiguravača po ovim Posebnim uslovima prestaje u 24,00 časova onog dana:
  - 1) koji je u polisi označen kao istek ugovora o osiguranju;
  - 2) kada se izvrši kapitalizacija u skladu sa Opštim uslovima
  - 3) kada prestane osiguranje života usled bilo kog razloga ili na bilo koji način predviđen Opštim uslovima za osiguranje života.
- (4) Obaveza osiguravača prestaje i kada osiguranik postane duševno bolestan ili bude lišen poslovne sposobnosti.

Obim obaveze osiguravača

Član 7.

- (1) Kada nastane nesrećni slučaj u smislu ovih Posebnih uslova, osiguravač isplaćuje iznose predviđene u ugovoru o osiguranju, i to:
  - 1) osiguranu sumu za slučaj smrti, ako je usled nesrećnog slučaja nastupila smrt osiguranika (u daljem tekstu: osigurana suma za slučaj smrti usled nezgode);
  - 2) osiguranu sumu za slučaj smrti usled nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode, ukoliko usled nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode nastupi smrt osiguranika saglasno članu 4 stav 4 ovih Posebnih uslova (u daljem tekstu: osigurana suma za slučaj smrti usled saobraćajne nezgode),
  - 3) ako su u polisi navedene dve osigurane sume: osigurana suma za slučaj smrti i osigurana suma za slučaj smrti usled nezgode, u slučaju smrti osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode), osiguravač je u obavezi da isplati samo osiguranu sumu za slučaj smrti usled nezgode, osim ako je na polisi posebno iskazana premija za svaki od navedenih rizika, kada se isplaćuje i osigurana suma za slučaj smrti i osigurana suma za slučaj smrti usled nezgode;
  - 4) ako su u polisi navedene tri osigurane sume: osigurana suma za slučaj smrti, osigurana suma za slučaj smrti usled nezgode i osigurana suma za slučaj smrti usled saobraćajne nezgode, u slučaju smrti osiguranika usled nesrećnog slučaja (nezgode) kao posledice saobraćajne nezgode saglasno članu 4. stav (4) ovih posebnih uslova, osiguravač je u obavezi da isplati samo osiguranu sumu za slučaj smrti usled saobraćajne nezgode, osim ako je u polisi posebno iskazana premija za svaki od navedenih rizika, kada se isplaćuje i osigurana suma za slučaj smrti, osigurana

- suma za slučaj smrti usled nezgode i osigurana suma za slučaj smrti usled saobraćajne nezgode;
- 5) 100% osigurane sume za slučaj invaliditeta usled nezgode, ako usled nesrećnog slučaja nastupi 100% invaliditet osiguranika
  - 6) iznos koji je predviđen za isplatu u slučaju 100% invaliditeta u skladu sa tačkom 5 ovog stava uvećan za 50% ukoliko usled saobraćajne nezgode nastupi 100% invaliditet osiguranika i to ukoliko je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija za pokriće u slučaju nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode;
  - 7) procenat od osigurane sume za slučaj invaliditeta usled nezgode koji odgovara procentu invaliditeta koji je nastupio kod osiguranika u skladu sa Tabelom invaliditeta, ako je usled nesrećnog slučaja nastupio delimični invaliditet;
  - 8) procenat od osigurane sume za slučaj invaliditeta usled nezgode u skladu sa tačkom 7 ovog stava uvećan za 50% ukoliko usled saobraćajne nezgode nastupi delimični invaliditet osiguranika i to ukoliko je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija za pokriće u slučaju nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode;
  - 9) ukoliko je ugovoren progresivni invaliditet
    - a) 200% osigurane sume za slučaj invaliditeta usled nezgode, ako usled nesrećnog slučaja nastupi 100% invaliditet osiguranika;
    - b) iznos koji je predviđen za isplatu u slučaju potpunog invaliditeta u skladu sa podtačkom a) ove tačke uvećan za 50% ako usled saobraćajne nezgode saglasno članu 4 stav 4 ovih Posebnih uslova, nastupi 100% invaliditet osiguranika i to ukoliko je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija za pokriće u slučaju nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode;
    - c) procenat od osigurane sume za slučaj invaliditeta usled nezgode ako je usled nesrećnog slučaja nastupio invaliditet osiguranika do 50%, dok se naknada iz osiguranja za procenat invaliditeta preko 50% utvrđuje saglasno stavu 2 ovog člana;
    - d) iznos koji je predviđen za isplatu u slučaju delimičnog invaliditeta u skladu sa podtačkom c) ove tačke i stavom 2 ovog člana uvećan za 50% ako je usled saobraćajne nezgode saglasno članu 4 stav (4) ovih Posebnih uslova, nastupio delimični invaliditet osiguranika i to ukoliko je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija za pokriće u slučaju nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode
  - 10) dnevnu naknadu za dane provedene u bolnici kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) prema članu 13. stav (9) ovih Posebnih uslova, ako je osiguranik usled nesrećnog slučaja, boravio na lečenju u bolnici;
  - 11) dnevnu naknadu za dane provedene u bolnici usled nesrećnog slučaja prema članu 13, stav (9) ovih Posebnih uslova uvećanu za 50%, ako je osiguranik usled saobraćajne nezgode saglasno članu 4. stav (3)

ovih Posebnih uslova, boravio na lečenju u bolnici i to ukoliko je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija za pokriće u slučaju nesrećnog slučaja kao posledice saobraćajne nezgode;

- (2) Ukoliko je ugovoren progresivni invaliditet a procenat utvrđenog invaliditeta osiguranika iznosi preko 50%, ali ne više od 75%, procenat naknade koju osiguravač isplaćuje izračunava se tako što se na svaki deo procenta invaliditeta koji iznosi više od 50% priznaje dvostruki iznos naknade za slučaj invaliditeta. Ako procenat invaliditeta iznosi više od 75% a manje od 100% , procenat naknade koju osiguravač isplaćuje izračunava se tako što se na svaki deo procenta invaliditeta koji iznosi više od 50% a manje od 75% izračunava dvostruki iznos naknade , a za svaki deo procenta invaliditeta koji iznosi više od 75% a manje od 100% priznaje se četvorostruki iznos naknade za slučaj invaliditeta.
- (3) Obaveze osiguravača utvrđuju se prema polisi koja je važila na dan dešavanja nesrećnog slučaja, a koji je nastao u ugovorenom periodu osiguranja.

Ograničenje obaveze osiguravača

Član 8.

- (1) Ako nije posebno ugovoreno i ako nije plaćena odgovarajuća uvećana premija, ugovorene osigurane sume smanjuju se srazmerno premiji koju je trebalo platiti prema stvarno plaćenju premiji, kada nesrećni slučaj nastane:
  - 1) pri upravljanju i vožnji avionom i drugim vrstama vazdušnih aparata na redovnim linijama i službeno dozvoljenim letovima, osim u svojstvu putnika;
  - 2) pri upravljanju i vožnji plovnim objektima na redovnim i službeno dozvoljenim linijama rečnog i pomorskog saobraćaja, osim u svojstvu putnika;
  - 3) pri treningu i učešću osiguranika u javnim sportskim takmičenjima u svojstvu registrovanog člana sportske organizacije, koji nisu kao visokorizični navedeni u članu 9. stav (1) tačke 9), 10) i 11) ovih Posebnih uslova.
  - 4) kao posledica ratnih događaja, oružanih sukoba, terorističkih napada ustanka, pobuna, nemira ili nereda u kojima se nađe osiguranik izvan granica Republike Srbije, pod uslovom da osiguranik nije uzimao aktivnog učešća u tim događajima;
  - 5) kod lica koja predstavljaju anormalni rizik, usled toga što su preležala neku težu bolest ili su u času zaključenja ugovora bila teže bolesna ili opterećena urođenim ili stečenim telesnim manama i nedostacima.
  - 6) prilikom obavljanja zanimanja većeg rizika od prijavljenog u ponudi osiguranja.
- (2) Kao anormalni rizik u smislu tačke 5) prethodnog stava smatraju se lica koja imaju mane, nedostatke ili bolesti usled kojih je njihova opšta radna sposobnost umanjena preko 50% saglasno Tabeli invaliditeta.

Isključenje obaveze osiguravača

Član 9.

- (1) Isključene su sve obaveze osiguravača po ovim Posebnim uslovima, ako je nesrećni slučaj nastao:
  - 1) kao posledica prirodne katastrofe (zemljotresi, poplave i sl.);
  - 2) kao posledica upravljanja motornim i drugim vozilima bez propisane službene isprave;
  - 3) usled pokušaja ili izvršenja samoubistva iz bilo kog razloga;
  - 4) usled toga što je ugovarač, osiguranik ili korisnik namerno prouzrokovao nesrećni slučaj;
  - 5) usled toga što je korisnik namerno prouzrokovao smrt osiguranika, a ako je više korisnika, isključen je samo onaj korisnik koji je namerno prouzrokovao smrt osiguranika;
  - 6) kao posledica ratnih događaja, ustanka, pobuna, nemira ili nereda u Republici Srbiji ili aktivnog učešća u takvim događajima izvan granica Republike Srbije;
  - 7) pri pripremanju, pokušaju ili izvršenju umišljajnog krivičnog dela, kao i pri begu posle takve radnje;
  - 8) usled uzročne veze između delovanja alkohola ili narkotičkih sredstava na osiguranika i nastanka nesrećnog slučaja. Smatra se da je nesrećni slučaj nastao usled uzročne veze delovanja alkohola na osiguranika:
    - ako je kao vozač motornog vozila imao u trenutku nastanka nesrećnog slučaja u krvi više od dozvoljenog prema pozitivnim zakonskim propisima na snazi u trenutku nastanka nesrećnog slučaja a kod profesionalnih vozača motornih vozila nije dozvoljeno prisustvo alkohola u krvi (0.00‰)
    - ako je alkotest iskazao alkoholisanost, a osiguranik se nije potrudio da putem analize krvi bude precizno utvrđen stepen njegovog alkoholisanog stanja
    - ako odbije ili izbegne mogućnost utvrđivanja stepena njegovog alkoholisanog stanja.
  - 9) kao posledica učešća osiguranika u go –cart brzijskim trkama, motokrosu, vazduhoplovnim, automobilskim, motociklističkim, nautičkim i drugim brzinskim takmičenjima, trkama i pri treningu za njih, osim ako nije posebno ugovoreno;
  - 10) kao posledica bavljenja svim vidovima visokorizičnih sportova, skokovima iz visine, sportovima i aktivnostima koje zahtevaju primenu specijalne opreme (ronjenje, padobranstvo, paraglajding, base jumping bungee - jumping, borilački sportovi, jahanje, alpinizam, speleologija i sl.), osim ako nije posebno ugovoreno
  - 11) pri treningu i učestvovanju osiguranika u javnim sportskim takmičenjima u svojstvu registrovanog člana sportske organizacije i to: hokeja, hokeja na ledu, džiju-džice, džuda, karatea, boksa, skijanja, ragbija, rvanja, skijaških skokova, alpinizma i podvodnog ribolova, osim ako nije posebno ugovoreno.

- (2) Isključena je obaveza osiguravača ukoliko je osigurani slučaj kao posledica saobraćajne nezgode nastao usled nepostupanja osiguranika u svojstvu učesnika u saobraćaju u skladu sa propisima o pravilima saobraćaja, saobraćajnoj signalizaciji i znacima i naredbama koje daje ovlašćeno službeno lice nadležnog organa.
- (3) Ukoliko je osiguranje od posledica nesrećnog slučaja zaključeno samo uz osiguranje za slučaj smrti, isključena je obaveza osiguravača u slučaju da je nastupio invaliditet gde je utvrđeni procenat invaliditeta ispod minimalnog procenta invaliditeta definisanog na polisi osiguranja.
- (4) Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj ili je bio u nastupanju ili je bilo izvesno da će nastupiti, ili ako je već tada bila prestala mogućnost da nastane, a ugovaraču su te okolnosti bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate. U tom slučaju uplaćena premija umanjena za troškove osiguravača vraća se ugovaraču.

Plaćanje premije

Član 10.

- (1) Premija osiguranja plaća se u smislu odredaba Opštih uslova za osiguranje života koje regulišu naplatu premije.
- (2) Ako je osiguranje prestalo pre ugovorenog isteka usled isplate osigurane sume za slučaj smrti usled nezgode premija ugovorena za celu tekuću godinu pripada osiguravaču.
- (3) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju pre ugovorenog roka, osiguravaču pripada premija samo do završetka dana do kojeg je trajalo osiguranje.

Prijava nesrećnog slučaja

Član 11.

- (1) Ako je nesrećni slučaj imao za posledicu smrt osiguranika, korisnik osiguranja dužan je da o tome pisanim putem obavesti osiguravača i da o tome pribavi potrebnu dokumentaciju, tj. da dostavi dokaz o uzroku smrti kao posledice nesrećnog slučaja, odnosno saobraćajne nezgode, kao i polisu osiguranja ukoliko je poseduje. Korisnik koji nije ugovorom o osiguranju izričito određen dužan je da podnese dokaz o svom pravu na prijem osigurane sume.
- (2) Osiguranik koji je usled nesrećnog slučaja povređen dužan je:
  - 1) da se prema mogućnostima odmah prijavi lekaru, odnosno da pozove lekara radi pregleda i pružanja potrebne pomoći i da odmah preduzme sve potrebne mere radi lečenja, kao i da se pridržava lekarskih saveta i uputa u pogledu načina lečenja;
  - 2) da o nesrećnom slučaju pismeno obavesti osiguravača u najkraćem roku, kada to prema njegovom zdravstvenom stanju bude moguće;
  - 3) da osiguravaču uz prijavu osiguranog slučaja podnese polisu, dokaz o okolnostima nastanka osiguranog slučaja (obaveštenje i podatke naročito o mestu i vremenu kada je nesrećni slučaj nastao, potpuni opis događaja, izveštaj policije u slučaju saobraćajne

nezgode) i medicinsku dokumentaciju koja mora sadržati ime i prezime lekara koji ga je pregledao ili koji ga leči, njegovu specijalnost, nalaz lekara o vrsti telesne povrede i eventualno nastalim posledicama, kao i podatke o telesnim manama, nedostacima i bolestima koje je osiguranik eventualno imao još pre nastanka osiguranog slučaja.

- (3) Ako je kao posledica nesrećnog slučaja osiguraniku narušeno zdravlje koje zahteva bolničko lečenje, osim dokumenata navedenih u prethodnom stavu ovog člana, osiguranik je dužan da dostavi izveštaj bolnice u kojoj se lečio. Ovaj izveštaj mora sadržati lekarski nalaz sa potpunom dijagnozom, sa tačnim danom prijema i otpusta iz bolnice (otpusna lista sa epikrizom).
- (4) Troškovi za lekarski pregled i izveštaj (izveštaj lekara, ponovni lekarski pregled i nalaz specijaliste) kao i ostali troškovi koji se odnose na dokazivanje nesrećnog slučaja i prava iz ugovora o osiguranju, padaju na teret osiguranika odnosno korisnika osiguranja.
- (5) Osiguravač ima pravo da od osiguranika, a na osnovu njegove pisane saglasnosti, i od ugovarača, korisnika ili bilo kojeg drugog pravnog ili fizičkog lica, da traži naknadna objašnjenja, kao i da preduzima mere u svrhu lekarskog pregleda osiguranika preko lekara, lekarskih komisija i zdravstvenih ustanova, kako bi se utvrdile važne okolnosti u vezi sa prijavljenim nesrećnim slučajem i utvrđivanjem postojanja osiguravačeve obaveze i njenog iznosa a prema postavljenom zahtevu osiguranika ili korisnika osiguranja.

Određivanje procenta invaliditeta

Član 12.

- (1) Konačni procenat invaliditeta određuje osiguravač prema Tabeli invaliditeta.
- (2) Kod višestrukih povreda pojedinih ekstremiteta, kičmenog stuba ili organa ukupni invaliditet na određenom ekstremitetu ili organu određuje se tako da se za najveće oštećenje uzima procenat predviđen u Tabeli invaliditeta, od sledećeg najvećeg oštećenja uzima se polovina procenta predviđenog u Tabeli invaliditeta, itd. redom 1/4, 1/8 itd. Ukupni procenat ne može premašiti procenat koji je određen Tabelom invaliditeta za potpuni gubitak tog ekstremiteta ili organa. Posledice povrede prstiju sabiraju se bez primene gornjeg principa.
- (3) U slučajevima gubitka više ekstremiteta ili organa usled jednog nesrećnog slučaja, procenti invaliditeta za svaki pojedini ekstremitet ili organ sabiraju se.
- (4) Ako je opšta radna sposobnost osiguranika bila trajno umanjena pre početka osiguranja, odnosno trajno umanjena prethodnim nesrećnim slučajem po kojem je osiguranik primio naknadu iz osiguranja, obaveza osiguravača određuje se prema novom invaliditetu, nezavisno od ranijeg, osim u slučaju kada je prijavljen nesrećni slučaj prozrokovao povećanje dotadašnjeg invaliditeta, kada se obaveza osiguravača utvrđuje prema razlici između ukupnog i ranijeg procenta invaliditeta.

- (5) Maksimalna obaveza osiguravača u slučaju višestrukih povreda koje nastanu kao posledica jednog ili više nesrećnih slučajeva jednaka je procentu osigurane sume koji odgovara 100% invaliditetu, uz primenu člana 7. stav (1) tačke 5), 6) i 9) podtačke a) i b) ovih posebnih uslova i člana 13. stavovi (6) i (7) ovih posebnih uslova.

Isplata osigurane sume

Član 13.

- (1) Osiguravač isplaćuje osiguranu sumu, odnosno odgovarajući deo, osiguraniku, odnosno korisniku u roku od 14 dana, pošto obaveza osiguravača i visina obaveze budu utvrđeni.
- (2) Ako se isplata osigurane sume vrši putem pošte ili banke, smatra se da je ista izvršena u trenutku kada se izvrši prenos sredstava na račun korisnika osiguranja kod pošte, odnosno poslovne banke.
- (3) Osiguravač je dužan da isplati ugovorenu osiguranu sumu, odnosno naknadu, samo ako je nesrećni slučaj nastao za vreme trajanja osiguranja i ako posledice nesrećnog slučaja predstavljaju osigurani slučaj u smislu člana 7 ovih Posebnih uslova, a nastupile su u toku godine dana od dana nastanka nesrećnog slučaja, osim kod povrede kičmenog stuba i povrede glave, prema Posebnim odredbama uz Tabelu invaliditeta.
- (4) Konačni procenat invaliditeta određuje se prema Tabeli invaliditeta, posle završenog lečenja u vreme kada je kod osiguranika, u odnosu na pretrpljene povrede i nastale posledice, nastupilo stanje ustaljenosti, tj. kada se prema lekarskom predviđanju ne može očekivati da će se stanje poboljšati ili pogoršati. Ako stanje ustaljenosti ne nastupi ni po isteku tri godine od dana nastanka nesrećnog slučaja, kao konačno se uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje procenat invaliditeta.
- (5) Ako je za utvrđivanje visine obaveze osiguravača potrebno određeno vreme, osiguravač je dužan na zahtev osiguranika isplatiti iznos koji nesporno odgovara procentu invaliditeta za koji se već tada može na osnovu medicinske dokumentacije utvrditi da će trajno ostati, ali najviše 50% od ugovorene osigurane sume. Osiguravač neće isplatiti akontaciju pre nego što je utvrđena njegova obaveza, s obzirom na okolnosti nastanka nesrećnog slučaja.
- (6) Ako osiguranik umre pre isteka godine dana od dana nastanka nesrećnog slučaja od posledica istog nesrećnog slučaja, a konačni procenat invaliditeta je bio već utvrđen, osiguravač isplaćuje iznos koji je ugovoren za slučaj smrti usled nezgode, odnosno razliku između osigurane sume za slučaj smrti usled nezgode i iznosa koji je bio isplaćen pre toga na ime invaliditeta, ukoliko takva razlika postoji.
- (7) Ako konačni procenat invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre usled istog nesrećnog slučaja, osiguravač isplaćuje ugovorenu osiguranu sumu za slučaj smrti usled nezgode, odnosno samo razliku između te sume i eventualno već isplaćenog nespornog dela (akontacije), ali samo tada ako je osiguranik umro najkasnije u roku od tri godine od dana nastanka nesrećnog slučaja.

- (8) Ako pre utvrđenog procenta invaliditeta u roku od tri godine od nastanka nesrećnog slučaja nastupi smrt osiguranika iz bilo kojeg drugog uzroka, osim navedenog u prethodnom stavu ovog člana, visina obaveze osiguravača iz osnova invaliditeta utvrđuje se na osnovu postojeće medicinske dokumentacije.
- (9) Ako nesrećni slučaj ima za posledicu osiguranikov boravak u bolnici, osiguravač, ako je u polisi ugovoreno, isplaćuje osiguraniku ugovoreni iznos dnevne naknade za sve dane boravka u bolnici, u skladu sa izveštajem bolnice, odnosno lekara, ali najviše za 200 dana. Pod bolnicom, u smislu ovih Posebnih uslova, podrazumevaju se traumatološke bolnice, zdravstvene ustanove i njihova odeljenja, koje prihvataju osobe povređene usled nesrećnog slučaja. Ne smatraju se bolnicama u smislu ovih Posebnih uslova ustanove u kojima se po završenom lečenju posledica nesrećnog slučaja sprovodi rehabilitacija.
- (10) Ako kao dalja posledica nesrećnog slučaja nastupi smrt osiguranika ili invaliditet, osiguravač isplaćuje korisniku, odnosno osiguraniku, iznos osigurane sume predviđen za takve slučajeve, bez obzira na isplaćenu dnevnu naknadu.
- (11) Prethodni stavovi ovog člana se odnose i na osiguranje od posledica nesrećnog slučaja usled saobraćajne nezgode ukoliko je takvo pokrivanje ugovoreno i na polisi naznačene osigurane sume u slučaju saobraćajne nezgode.

Određivanje korisnika osiguranja

Član 14.

- (1) Korisnici za slučaj osiguranikove smrti u svakom slučaju su lica koja su kao takva označena u polisi kao korisnici za slučaj smrti osiguranika iz osnova osiguranja života odnosno lica koja su kao takva označena u posebnoj polisi uz polisu osiguranja života.
- (2) Za slučaj invaliditeta, osiguranikovog boravka u bolnici na lečenju usled nesrećnog slučaja (nezgode), korisnik osiguranja je sam osiguranik, ukoliko nije drugačije ugovoreno.
- (3) U slučaju smrti osiguranika pre izvršene isplate naknade na ime trajnog invaliditeta isplata se vrši korisniku osiguranja za slučaj smrti.

Zastarelost

Član 15.

- (1) Potraživanja iz ugovora o osiguranju od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) zastarevaju po Zakonu o obligacionim odnosima.

Završne odredbe

Član 16.

- (1) Sastavni deo ovih Posebnih uslova je Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika, kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života.
- (2) Za odnose između osiguravača i ugovarača osiguranja koji nisu regulisani ovim Posebnim uslovima primenjivaće se odredbe Opštih uslova za osiguranje života, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Posebnim uslovima.

Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života

UVODNE NAPOMENE

1. U skladu sa članovima 7. i 13. Posebnih uslova za osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života, ova Tabela se primenjuje za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (u daljem tekstu: Tabela invaliditeta), i sastavni je deo Posebnih uslova za osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života i svakog pojedinačnog ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja uz osiguranje života koji ugovarač osiguranja zaključuje sa Akcionarskim društvom za osiguranje (u daljem tekstu osiguravač).
2. Pod pojmom gubitka opšte radne sposobnosti podrazumevaju se isključivo slučajevi koji su navedeni u Tabeli.
3. U osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja, za gubitak opšte radne sposobnosti primenjuje se isključivo procenat određen ovom Tabelom invaliditeta.
4. Procenat invaliditeta određuje se prema Tabeli posle završenog lečenja u vreme kada je kod osiguranika nastupilo stanje ustaljenosti u odnosu na pretrpljene povrede i nastale posledice, tj. kada se, prema mišljenju lekara, ne može očekivati da će se stanje pogoršati ili poboljšati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku roka iz posebnih odredbi ove tabele od nastanka nesrećnog slučaja, konačnim se smatra stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje procenat invaliditeta.
5. Kod višestrukih povreda ekstremiteta, kičmenog stuba ili organa, ukupni invaliditet na određenom ekstremitetu, kičmenom stubu ili organu određuje se tako što se za najtežu posledicu povrede koristi pun procenat naveden u Tabeli invaliditeta, a za sledeću najtežu posledicu 1/2 procenta navedenog u tabeli, zatim redom 1/4, 1/8 itd. Ukupan procenat ne može premašiti procenat za potpuni gubitak tog ekstremiteta ili organa naveden u Tabeli invaliditeta. Izuzetak su posledice povrede prstiju, za koje se procenti sabiraju bez primene ovog principa.
6. U slučaju gubitka više ekstremiteta ili organa usled jednog nesrećnog slučaja, procenti invaliditeta se sabiraju za svaki pojedinačni ekstremitet ili organ, ali zbir procenata ne može da iznosi više od 100%.
7. Kada je opšta radna sposobnost osiguranika bila trajno smanjena pre početka osiguranja, odnosno trajno smanjena prethodnim nesrećnim slučajem, po kojem je osiguranik primio naknadu iz osiguranja, obaveza osiguravača određuje se prema novom invaliditetu nezavisno od prethodnog, osim u slučaju kada je prijavljen nesrećni slučaj prouzrokovao povećanje već postojećeg invaliditeta i kada se obaveza osiguravača utvrđuje prema razlici između ukupnog procenta invaliditeta i prethodno postojećeg procenta invaliditeta.8. Pod potpunim gubitkom funkcije zglobova ekstremiteta (rame, lakat, kuk, koleno) i palca i kažiprsta ruke podrazumeva se potpuni gubitak njihove fiziološke pokretljivosti.
8. Pri određivanju procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti ne uzimaju se u obzir subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne mišićne snage, bolova i otoka na mestu povrede.
9. Pri određivanju procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti ne uzimaju se u obzir individualna sposobnost, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) osiguranika.

TABELA ZA ODREĐIVANJE PROCENTA TRAJNOG GUBITKA OPŠTE RADNE SPOSOBNOSTI

I. Glava

1. Difuzna oštećenja mozga sa klinički utvrđenom slikom dekortikacije, odnosno decerebracije:
  - hemiplegija inveteriranog tipa sa afazijom i agnozijom;
  - demencija (Korsakovljev sindrom);
  - obostrani Parkinsonov sindrom sa izraženim rigorom;
  - kompletna – hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
  - epilepsija sa demencijom i psihičkom deterioracijom;
  - psihoza iza organske povrede mozga 100%
2. Oštećenje mozga sa klinički utvrđenom slikom:
  - hemipareza sa jako izraženim spasticitetom;
  - ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);
  - pseudobulbarna paraliza sa prisilnim plaćem ili smehom; oštećenje malog mozga sa izraženim poremećajima ravnoteže, hoda i koordinacije pokreta 90%
3. Pseudobulbarni sindrom 80%
4. Epilepsija sa učestalim napadima i karakternim promenama ličnosti, bolnički evidentiranim, nakon bolničkog lečenja sa odgovarajućim ispitivanjima 70%
5. Žarišna oštećenja mozga sa bolnički evidentiranim posledicama psihoorganskog sindroma, sa nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog lečenja sa odgovarajućim ispitivanjima:
  - a) u lakom stepenu do 40%
  - b) u srednjem stepenu 50%
  - c) u jakom stepenu 60%
6. Hemipareza ili disfazija:
  - a) u lakom stepenu do 30%
  - b) u srednjem stepenu 40%
  - c) u jakom stepenu 50%
7. Oštećenje malog mozga sa adiadohokinezom i asinergijom 40%
8. Epilepsija sa retkim napadima:
  - a) bez napada uz redovnu medikaciju 20%
  - b) sa retkim napadima uz medikaciju 30%
9. Kontuzione povrede mozga:
  - a) postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza posle bolnički utvrđene kontuzije mozga 20%
  - b) operisani intracerebralni hematomi bez neurološkog ispada 20%

10. Stanje posle trepanacije svoda lobanje ili loma baze lobanje ili svoda lobanje, rentgenološki verifikovano 10%

Posebni uslovi

1. Sve forme epilepsije moraju biti bolnički utvrđene uz primenu savremenih dijagnostičkih metoda.
2. Kod različitih posledica povrede mozga usled jednog nesrećnog slučaja procenti se za invaliditet ne sabiraju, već se procenat određuje samo po tački koja je najpovoljnija za osiguranika.
3. Trajni invaliditet za sve slučajeve koji potpadaju pod tačke 1 do 10, određuje se najranije 10 meseci posle povrede.

II. Oči

11. Potpuni gubitak vida na oba oka 100%
12. Potpuni gubitak vida na jedno oko 33%
13. Diplopija kao trajna i ireparabilna posledica povrede oka kod totalne oftalmoplegije 20%
14. Gubitak očnog sočiva:
  - a) afakija jednostrana 20%
  - b) afakija obostrana 30%
15. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:
  - a) do 60 stepeni 10%
  - b) do 40 stepeni 30%
  - c) do 20 stepeni 50%
  - d) do 5 stepeni 60%
16. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:
  - a) do 50 stepeni 5%
  - b) do 30 stepeni 15%
  - c) do 5 stepeni 30%
17. Homonimna hemianopsija 30%

Posebni uslovi

1. Ocena oštećenja oka vrši se po završenom lečenju izuzev po tački 13. za koju minimalni rok iznosi godinu dana nakon povrede.

III. Uši

18. Potpuna gluvoća na oba uha sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa 40%
19. Potpuna gluvoća na oba uha sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa 60%
20. Potpuna gluvoća na jednom uhu sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa 15%
21. Potpuna gluvoća na jednom uhu sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%
22. Obostrana naglupost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa obostrano: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
  - a) 31—60% 20%
  - b) 61—85% 30%
23. Obostrana naglupost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
  - a) 20—30% 10%
  - b) 31—60% 20%
  - c) 61—85% 30%

24. Jednostrana teška naglupost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90—95 decibela 10%
25. Jednostrana teška naglupost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90—95 decibela 12,5%
26. Povrede ušne školjke:
  - a) delimičan gubitak ili delimična deformacija 5%
  - b) potpuni gubitak ili potpuna deformacija 10%

Posebni uslovi

1. Za sve slučajeve iz ove glave određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci nakon povrede, izuzev tačke 26. koja se ceni po završenom lečenju.

IV. Lice

27. Ožiljno deformirajuća oštećenja na licu praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:
  - a) u lakom stepenu 5%
  - b) u srednjem stepenu 10%
  - c) u jakom stepenu 25%

Posebni uslovi

1. Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.
28. Ograničeno otvaranje usta:
  - a) razmak gornjih i donjih zuba—do 4cm 5%
  - b) razmak gornjih i donjih zuba—do 3cm 15%
  - c) razmak gornjih i donjih zuba—do 1,5 cm 30%
29. Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu sa funkcionalnim smetnjama:
  - a) u lakom stepenu 10%
  - b) u srednjem stepenu 20%
  - c) u jakom stepenu 30%

Posebni uslovi

1. Za slučajeve po tačkama 27, 28. i 29. invaliditet se određuje posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci posle povrede.
30. Pareza facijalnog živca posle frakture slepoočne kosti ili povrede odgovarajuće parotidne regije:
  - a) u lakom stepenu 5%
  - b) u srednjem stepenu 10%
  - c) u jakom stepenu sa kontrakturom i tikom mimičke muskulature 20%
  - d) paraliza facijalnog živca 30%

Posebni uslovi

1. Invaliditet po tački 30. određuje se posle završenog lečenja, ali ne ranije od 1 godine posle povrede.

V. Nos

31. Povrede nosa:
  - a) delimičan gubitak nosa do 15%
  - b) gubitak čitavog nosa 30%

VI. Dušnik i jednjak

32. Stenoza dušnika posle povrede grkljana i početnog dela dušnika	10%
33. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila	60%
34. Trajna organska promuklost zbog povrede:	
a) slabijeg intenziteta	5%
b) jačeg intenziteta	15%
35. Suženje jednjaka:	
a) u lakom stepenu	10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
36. Potpuno suženje jednjaka sa trajnom gastrostomom	80%

VII. Grudni koš

37. Stanje nakon torakotomije	do 10%
38. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa usled loma rebra, penetrantnih povreda grudnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:	
a) 20—30% smanjen vitalni kapacitet	15%
b) 31—50% smanjen vitalni kapacitet	do 30%
c) za 51 % ili više smanjen vitalni kapacitet	do 50%
39. Fistula nakon emfizema	15%
40. Hronični plućni apsces	20%

Posebni uslovi

1. Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.
  2. Ako su stanja iz tač. 37., 39. i 40. praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se ne cene po navedenim tačkama, već po tački 39.
  3. Po tačkama 38., 39., 40. cene se i nakon završenog lečenja, ali ne ranije od jedne godine od dana povređivanja.
41. Gubitak jedne dojke:	
a) do 50 godina života	10%
b) preko 50 godina života	5%
c) teško oštećenje dojke do 50 godina života	5%
42. Gubitak obe dojke:	
a) do 50 godina života	30%
b) preko 50 godina života	15%
c) teško oštećenje obe dojke do 50 godina života	10%
43. Posledice penetrantnih povreda srca i velikih krvnih sudova grudnog koša:	
a) srce sa normalnim elektrokardiogramom	30%
b) sa promenjenim elektrokardiogramom prema težini promene	do 60%
c) krvni sudovi	15%
d) aneurizma aorte sa implantatom	40%

VIII. Koža

44. Dubiji ožiljci na telu nakon opekotina ili povreda bez smetnji motiliteta a zahvataju:	
a) do 10% površine tela	do 5%
b) do 20% površine tela	do 10%
c) preko 20% površine tela	15%

45. Duboki ožiljci na telu nakon opekotina ili povreda a zahvataju:	
a) do 10% površine tela	do 10%
b) do 20% površine tela	do 20%
c) preko 20% površine tela	30%

Posebni uslovi

1. Slučajevi iz tač. 44. i 45. izračunavaju se primenom pravila devetke.
2. Dublji ožiljak nastaje nakon intermedijalne opekotine (II- B stepen) i/ili povrede sa manjim defektom kože.
3. Duboki ožiljak nastaje nakon duboke opekotine (III stepen) ili potkožne subdermale (IV stepen) i/ili većeg defekta kožnog pokrivača.
4. Za posledice epidermalne opekotine (I stepen) i površine (IIA stepen) invaliditet se ne određuje.
5. Funkcionalne smetnje izazvane opekotinama ili povredama iz tačke 46. ocenjuju se i prema odgovarajućim tačkama Tabele.

IX. Trbušni organi

46. Traumatska hernija verifikovana u bolnici neposredno posle povrede, ako je istovremeno bila pored hernije verifikovana povreda mekih delova trbušnog zida u tom području	5%
47. Povrede dijafragme:	
a) stanje nakon prsnuća dijafragme u bolnici neposredno nakon povrede verifikovano i hirurški zbrinuto	20%
b) Diјаfragmalna hernija-recidiv nakon hirurški zbrinute diјаfragmalne traumatske kile	30%
48. Postoperativna hernija posle laparotomije koja je rađena zbog povrede:	
a) lakši stepen	10%
b) teški stepen	20%
49. Povreda creva ili jetre, slezine, želudca:	
a) sa šivenjem	15%
b) povreda creva ili želudca sa resekcijom	20%
c) povreda jetre sa resekcijom	30%
50. Gubitak slezine (splenectomy):	
a) do 20 godina starosti	25%
b) preko 20 godina starosti	15%
51. Povreda gušterače prema funkcionalnom oštećenju	do 20%
52. Anus praeternaturalis – trajni	50%
53. Sterkoralna fistula	30%
54. Incontinentio alvi trajna:	
a) delimična	30%
b) potpuna	60%

X. Mokraćni organi

55. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog	30%
56. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:	
a) do 30% oštećenja funkcije	40%
b) do 50% oštećenja funkcije	55%
c) preko 50% oštećenja funkcije	do 80%
57. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:	
a) do 30% oštećenja funkcije	10%
b) do 50% oštećenja funkcije	15%
c) preko 50% oštećenja funkcije	20%

58. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:
a) do 30% oštećenja funkcije	do 30%
b) do 50% oštećenja funkcije	45%
c) preko 50% oštećenja funkcije	60%
59. Poremećaj ispuštanja mokraće usled povrede uretre građirano po Charrieru:
a) u lakom stepenu ispod 18 ch	10%
b) u srednjem stepenu ispod 14 ch	20%
c) u jakom stepenu ispod 6 ch	35%
60. Povreda mokraćnog mehura sa smanjenim kapacitetom za svaku 1/3 smanjenja kapaciteta
	10%
61. Potpuna inkontinencija urina:
a) kod muškaraca	40%
b) kod žena	50%
62. Urinarna fistula:
a) uretralna	20%
b) perinealna i vaginalna	30%

XI. Genitalni organi

63. Gubitak jednog testisa do 60 godina života	15%
64. Gubitak jednog testisa preko 60 godina života	5%
65. Gubitak oba testisa do 60 godina života	50%
66. Gubitak oba testisa preko 60 godina života	30%
67. Gubitak penisa do 60 godina života	50%
68. Gubitak penisa preko 60 godina života	30%
69. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom do 60 godina života	50%
70. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom preko 60 godina života	30%
71. Gubitak materice i jajnika do 55 godina života:	
a) gubitak materice	30%
b) za gubitak jednog jajnika	10%
c) za gubitak oba jajnika	30%
72. Gubitak materice i jajnika preko 55 godina života	
a) gubitak materice	10%
b) za gubitak svakog jajnika	5%
73. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60 godina života	50%
74. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60 godina života	15%

XII. Kičmeni stub

75. Povreda kičmenog stuba sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, paraplegija, triplegija), sa gubitkom kontrole defekcije i uriniranja
	100%
76. Povreda kičmene moždine sa potpunom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnje defekcije i uriniranja
	80%
77. Povreda kičme sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekcije i uriniranja, verifikovana EMG-om:
a) u lakom stepenu	do 40%
b) u srednjem stepenu	50%
c) u jakom stepenu	60%
78. Povreda kičmenog stuba sa parezom donjih ekstremiteta, verifikovana EMG-om:
a) u lakom stepenu	do 30%
b) u srednjem stepenu	40%
c) u jakom stepenu	50%

Posebni uslovi

1. Oštećenja koja spadaju pod tačke 75. i 76. cene se po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a za tačke 77. i 78. cene se po završenom lečenju, ali ne ranije od 2 godine od dana povređivanja.
79. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela vratnog segmenta:
a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
80. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela torakalnog segmenta:
a) u lakom stepenu	5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu	15%
81. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela lumbalnog segmenta:
a) u lakom stepenu	do 15%
b) u srednjem stepenu	25%
c) u jakom stepenu	35%

Posebni uslovi

1. Hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, ondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinijska, išialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promene slabinskog krstne regije označene analognim terminima; nisu obuhvaćene osiguranjem.

XIII. Karlica

82. Višestruki prelom karlice uz težu deformaciju ili denivelaciju sakroilijakalnih zglobova ili simfize
	30%
83. Simfizeoliza sa dislokacijom horizontalnom i/ili vertikalnom:
a) a) veličine 1 cm	10%
b) b) veličine 2 cm	15%
c) c) veličine preko 2 cm	25%
84. Prelom jedne crevne kosti saniran uz dislokaciju
	10%
85. Prelom obe crevne kosti saniran uz dislokaciju
	15%
86. Prelom stidne ili sedne kosti saniran uz dislokaciju
	10%
87. Prelom 2 kosti: stidne, sedne, ili stidne i sedne uz dislokaciju
	15%
88. Prelom krstačne kosti, saniran uz dislokaciju
	10%
89. Trtična kost: Operativno odstranjena trtična kost
	10%

Posebni uslovi

1. Za prelom kostiju karlice koji su zarasli bez dislokacije i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.

XIV. Ruke

90. Gubitak obe ruke ili šake	100%
91. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija)	70%
92. Gubitak ruke u području nadlaktice	65%
93. Gubitak ruke ispod lakta sa očuvanom funkcijom lakta	60%
94. Gubitak šake	55%

95. Gubitak svih prstiju:		123. Pseudoartroza ulne	15%
a) na obe šake	90%	124. Ankilozna ručnog zgloba:	
b) na jednoj šaci	45%	a) u položaju ekstenzije	15%
96. Gubitak palca	20%	b) u osovini podlaktice	20%
97. Gubitak kažiprsta	12%	c) u položaju fleksije	30%
98. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta:		125. Endoproteza čunaste kosti i/ili os Junatum (mesečaste kosti)	20%
a) srednjeg	9%	126. Endoproteza ručnog zgloba	25%
b) domalog ili malog, za svaki prst	6%		
99. Gubitak metakarpalne kosti palca	6%	XVII. Prsti	
100. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta	4%	127. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke	40%
101. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost	3%	128. Potpuna ukočenost čitavog palca	15%
		129. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta	9%
		130. Potpuna ukočenost srednjeg, domalog i malog prsta:	
		a) čitavog srednjeg prsta	6%
		b) domalog i malog prsta, za svaki	4%
		XVIII. Noge	
Posebni uslovi		131. Gubitak obe natkolenice	100%
1. Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za dotični prst.		132. Eksartikulacija noge u kuku	70%
2. Delimičan gubitak koštanog dela članka, ceni se kao potpuni gubitak članka.		133. Gubitak nadkolenice u gornjoj trećini, patrijak nepogodan za protezu	60%
		134. Gubitak nadkolenice ispod gornje trećine	50%
		135. Gubitak obe potkolenice patrljci podesni za protezu	80%
XV. Nadlaktica		136. Gubitak potkolenice, patrijak ispod 6 cm	45%
102. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno ne- povoljnom položaju (addukcija)	35%	137. Gubitak potkolenice, patrijak preko 6 cm	40%
103. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno po- voljnom položaju (addukcija)	25%	138. Gubitak oba stopala	80%
104. Posttraumatsko recidivirajuće iščašenje ramenog zgloba koje se verifikovano često javlja	10%	139. Gubitak jednog stopala	35%
105. Labavost ramenog zgloba sa koštanim defektom zglob- nih tela	30%	140. Gubitak stopala u Choparl-ovoj liniji	35%
106. Endoproteza ramenog zgloba	30%	141. Gubitak stopala u Lisfranc-ovoj liniji	30%
107. Pseudoartroza nadlaktične kosti	30%	142. Transmetatarzalna amputacija	25%
108. Hronični osteomielitis kostiju gornjih ekstremiteta sa fistu- lom	10%	143. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti	5%
109. Paraliza živca accessoriusa	15%	144. Gubitak druge, treće i četvrte metatarzalne kosti, za svaku	3%
110. Paraliza brahijalnog plexusa	60%	145. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20%
111. Delimična paraliza brahijalnog plexusa (ERB -gornji deo ili KLUMPKE – donji deo)	35%	146. Gubitak palca na stopalu:	
112. Paraliza aksilarnog živca	15%	a) gubitak krajnjeg članka palca	5%
113. Paraliza radijalnog živca	30%	b) gubitak celog palca	10%
114. Paraliza živca medianusa	35%	147. Gubitak čitavog II-V prsta na nozi, za svaki prst	2,5%
115. Paraliza živca ulnarisa	30%	148. Delimični gubitak II-V prsta na nozi, za svaki prst	1%
116. Paraliza dva živca jedne ruke	50%	149. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno povoljnom položaju	30%
117. Paraliza tri živca jedne ruke	60%	150. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno nepovoljnom položju	40%
		151. Potpuna ukočenost oba kuka	70%
Posebni uslovi		152. Nereponirano zastarelo traumatsko iščašenje kuka	40%
1. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 109. do 117. određuje se invaliditet po završenom lečenju, ali ne pre dve godine posle povrede, uz obaveznu verifika- ciju sa EMG ne starijim od 3 meseca.		153. Pseudoartroza vrata butne kosti sa skraćanjem	45%
		154. Deformirajuća posttraumatska artroza kuka posle prelo- ma uz smanjenu pokretljivost kuka sa RTG verifikacijom – komparirano sa zdravim kukom:	
		a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 15%
		b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	25%
		c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	35%
XVI. Podlaktica		155. Endoproteza kuka	30%
118. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno povolj- nom položaju od 100 do 140 stepeni	20%	156. Pseudoartroza butne kosti	40%
119. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno nepovolj- nom položaju	30%	157. Hronični osteomielitis kostiju donjih udova sa fistulom	10%
120. Endoproteza lakta	25%		
121. Pseudoartroza obe kosti podlaktice	30%		
122. Pseudoartroza radiusa	15%		

158. Cirkulatorne promene nakon oštećenja velikih krvnih sudova donjih ekstremiteta:
- a) potkolenice do 10%
  - b) nadkolenice do 20%
159. Skraćenje noge usled preloma:
- a) 2—4 cm do 10%
  - b) 4,1—6 cm 15%
  - c) preko 6 cm 20%
160. Ukočenost kolena:
- a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stepeni fleksije) 25%
  - b) u funkcionalno nepovoljnom položaju 35%
161. Deformirajuća artroza kolena posle povrede zglobnih tetiva uz umanjenu pokretljivost, sa rentgenološkom verifikacijom, komparirano sa zdravim kolenom:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 15%
  - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 20%
  - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 30%
162. Pseudoartrroza tibije:
- a) bez koštanog defekta 20%
  - b) sa koštanim defektom 30%
163. Ankilozskočnog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (5—10 stepeni plantarne fleksije) 20%
164. Ankilozskočnog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju 25%
165. Endoproteza skočnog zgloba 25%
166. Paraliza ishijadičnog živca 40%
167. Paraliza femoralnog živca 30%
168. Paraliza tibijalnog živca 25%
169. Paraliza peronealnog živca 25%
170. Paraliza glutealnog živca 10%

Posebni uslovi

1. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 166—170 određuje se invaliditet po završenom lečenju ali ne ranije od 2 godine posle povrede, sa verifikacijom EMG-A ne starijim od 3 meseca.

POSEBNE ODREDBE

1. Konačna procena trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) obavlja se po završenom lečenju, osim u sledećim slučajevima:
  - 1) U slučaju traumatskog ili post-traumatskog oštećenja mozga koje dovodi do potpunog trajnog gubitka opšte radne sposobnosti osiguranika za obavljanje bilo koje profesije (uključujući: hemiplegiju, paraplegiju, triplegiju, tetraplegiju, demenciju u sklopu Korsakovljevog sindroma, Parkinsonovu bolest sa izraženim rigorom i psihozu), procena invaliditeta se određuje najranije godinu dana posle povrede.
  - 2) U slučaju gubitka koštane supstance lobanje celom debljinom zida, procena invaliditeta se određuje najranije deset meseci posle povrede.
  - 3) U slučaju potpunog gubitka sluha na jednom ili oba uha, procena invaliditeta se određuje po završenom lečenju, najranije po isteku šest meseci od nastanka nesrećnog slučaja.
  - 4) U slučaju delimičnog defekta donje vilice sa funkcionalnim smetnjama, procena invaliditeta se određuje po završenom lečenju, najranije po isteku šest meseci od nastanka nesrećnog slučaja.
  - 5) U slučaju frakture rebara sa deformitetom grudnog koša i oštećenjem organa, procena invaliditeta se određuje po završenom lečenju, najranije po isteku jedne godine od nastanka nesrećnog slučaja.
  - 6) U slučaju povrede kičmenog stuba sa trajnim oštećenjem kičmene moždine (uključujući: paraplegiju, triplegiju ili tetraplegiju), procena invaliditeta se određuje po završenom lečenju, najranije po isteku dve godine od nastanka nesrećnog slučaja.
2. U slučaju kada usled jednog nesrećnog slučaja nastane više različitih povreda glave, ekstremiteta, kičmenog stuba ili organa, konačni procenat invaliditeta utvrđuje se sabiranjem pojedinačnih procenata invaliditeta za posledicu svake povrede u skladu sa Tabelom invaliditeta, i ne može iznositi više od 100%.
3. Kada je osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) zaključeno uz osiguranje samo za slučaj smrti, osiguravač ima obavezu samo za invaliditet koji mora biti jednak ili veći od 50%, u skladu sa Tabelom invaliditeta.
4. Kada je osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) zaključeno uz druge vrste osiguranja života, osiguravač ima obavezu za invaliditet od 1% do 100%, u skladu sa Tabelom invaliditeta.

Pocetak primene: 1.1.2014. godine.